

[Knud Kristensen.]

skulde kunne rette mod det Slægtled, som i disse Aar har Ansvaret for vort Lands Styrelse.

Af disse Grunde mener jeg, det er nødvendigt til Imødegaaelse af Statens Forpligtelser i den Tid, der kommer, at søge at faa Indtægter ind, som der maaske ikke just i Dag er Trang for til øjeblikkelig Udbetaling, men som der saa sandt er Trang for som en Modvægt mod de Forpligtelser, vi tager paa os.

Og saa er der det tredie Omraade, hvor Faren truer, og det er Landets Pengevæsen. De ledige Penge, som jeg har talt om, og som jo ogsaa giver sig Udslag i en vis Stimulering af Priserne, hvis man ikke paa anden Vis griber ind deroverfor, giver sig ogsaa til Kende i en voldsom Stigning af Indskuddene i vore Pengeinstitutter. De opgjorte Beløb er lidt forskellige, men det er maaske nok, fordi de stammer fra lidt forskellige Tidspunkter, men saa vidt jeg har kunnet se, er den Forøgelse af Indskuddene i Banker og Sparekasser, som har fundet Sted under Krigssituationen, oppe paa mellem 1½ og 2 Milliarder Kroner, altsaa en betydelig Stigning, og det er jo paa sin Vis godt. Det er jo godt, at den Realisation af vore Realværdier, som har fundet Sted, ikke af Befolkningen er brugt til at sætte Levfoden op og leve i Sus og Dus, saa man ingen Ting har, naar man skal til at bygge det op, som i disse Aar forsømmes. Men — for her er ogsaa et „men“ — det kan vist ikke bestrides, at der ogsaa herved er en betydelig Fare, nemlig den, at Indskyderne i en bestemt Situation, enten paa Grund af Ængstelse for Pengenes Sikkerhed, eller fordi de øjner en Mulighed for, at Pengenes Anvendelse paa anden Vis kan give større Udbytte, kan komme og forlange disse Penge eller i hvert Fald en stor Del deraf inden for et kortere Tidsrum, og dette kan Pengeinstitutterne selvsagt ikke holde til. Hvis disse Midler er anbragt enten i Obligationer eller i Foretagender, saa kan de jo ikke betales tilbage uden gennem Salg af disse Obligationer, som kan ødelægge hele Obligationsmarkedet, eller ved at de Beløb, de har udestaaende i Virksomheder, kræves tilbage, saaledes at disse Virksomheder maa gaa fallit. Jeg maa mene, at en saadan Mobilisering af alle disse Indskud inden for et kortere Tidsrum kan gaa ud over vore Pengeinstitutters Soliditet og derved i Virkeligheden ogsaa over vort Pengevæsens Soliditet.

Denne Fare søges jo ved Forslagene imødegaaet, dels ved at det paabydes Penge-

institutterne at have en større Kassebeholdning; saaledes at de selv er bedre i Stand til at imødekomme en større Udtrækningsvilje hos Indskyderne, og dels ved frivillige Laan og Tvangslaan, Laan, som ikke kan trækkes ud inden Forløbet af et vist Aaremaal.

Der indvendes mange Ting mod dette Lovforslag, og der indvendes ogsaa dette, at det betyder ikke en reel Meropsparing, for hvad man vinder i Tvangsopsparing, taber man maaske i den frivillige Opsparing. Jeg er ikke utilbøjelig til at tro, at det Ræsonnement i meget stor Udstrækning er rigtigt, men dog ikke helt rigtigt. Der er nok en Del Folk, som er vant til at bruge alt, hvad der fortjenes, ogsaa med forholdsvis betydelige Indtægter, og som nu bliver tvunget til at foretage en Opsparing, som de ellers ikke vilde foretage. Men i øvrigt vil jeg gerne sige, at jeg ser heller ikke i første Linie dette som et Opsparingsforslag. Formaålet er ikke, saa vidt jeg kan se, saa meget en forøget Opsparing — i hvert Fald tror jeg ikke, at det Maal vil naas i saa stor Udstrækning —, men mere at hindre, at disse Penge kan mobiliseres og trækkes ud alt for hurtigt og alt for vilkaarligt og derigennem foraarsage de Ulykker og Vanskeligheder for vort Pengevæsen, som jeg før talte om.

Med Hensyn til Tvangslaanet i øvrigt skal vi jo ikke her gaa i Enkeltheder, men jeg ønsker dog rent summarisk at sige, at jeg tror, at hvis det overhovedet er administrativt gøriligt, vilde det være en Fordel, og det vilde være rimeligt og retfærdigt at gøre lidt Forskel og ikke gaa saa skematisk til Værks. Det kan jo ikke bestrides, at Folk med den samme Indtægt ikke altid har den samme Mulighed for Opsparing, og hertil kommer, at der ogsaa er Folk, som i Forvejen har forpligtet sig til en Opsparing enten ved Tegning af en Livsforsikring eller ved faste Afdrag paa Laan, og disse Menneskers Midler kan derfor ikke siges at staa til Raadighed for de Farer, der i øvrigt kan melde sig som Følge af Pengerigeligheden. Det vilde være nyttigt at tage op til Overvejelse, om der kunde tages visse Hensyn, ikke individuelle Hensyn, men almindelige Hensyn, saaledes at Folk fritoges for noget af Opsparingen, naar de paa anden Vis havde Forpligtelser, der betød en Opsparing, som de ikke kunde frigøre sig for.

Det er ogsaa blevet fremhævet, at de enkelte, som jo selv er interesserede deri, utvivlsomt er bedre egnede til at forvalte deres egne Midler end det offentlige og specielt Staten. De har for det første mere Interesse deri, og dernæst har de mere For-